

USNESENÍ

Okresní soud Praha-západ rozhodl samosoudkyní Mgr. Ing. Adélou Kohoutovou ve věci

žalobce: Mgr. P. S., Ph.D., narozený
bytem
zastoupený advokátem JUDr. Jakubem Šilhou
sídlem Krajánkova 1395/14, 141 00 Praha 4

proti
žalovanému: R. P. narozený
bytem
zastoupený advokátem JUDr. Martinem Klímou
sídlem tř. V. Klementa 203/9, 293 01 Mladá Boleslav
za účasti vedlejšího účastníka Allianz pojišťovna, a.s., IČO 47115971
sídlem Ke Štvanici 656/3, 186 00 Praha 8

o žalobě na náhradu škody ve výši 116 200 Kč s příslušenstvím

takto:

- I. Žalovaný a vedlejší účastník jsou povinni společně a nerozdílně zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 186 349,40 Kč, a to do tří dnů od právní moci tohoto usnesení k rukám právního zástupce žalobce.
- II. Žalovaný a vedlejší účastník jsou povinni společně a nerozdílně zaplatit České republice – Okresnímu soudu Praha – západ na náhradě nákladů řízení částku 46 786 Kč, a to do tří dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou u zdejšího soudu domáhal po žalovaném náhradě škody ve výši 116 200 Kč s příslušenstvím. Škoda měla žalobci vzniknout na jeho automobilu v důsledku dopravní nehody prokazatelně zaviněné žalovaným. Vedlejší účastník, u kterého byl žalovaný pojištěn, zaplatil žalobci škodu na vozidle ve výši 219 253 Kč (oprava vozidla) a dále uhradil faktury za zapůjčení náhradního vozidla ve výši 38 000 Kč a 5 000 Kč. Neuhradil však částku ve výši 95 000 Kč představující snížení tržní (obchodní) hodnoty vozidla žalobce v důsledku dopravní nehody, ani náklady na vypracování znaleckého posudku ve výši 6 200 Kč a náklady právního zastoupení ve výši 15 000 Kč.
2. Zdejší soud nejprve rozsudkem ze dne 25. 8. 2016, č. j. 29 C 78/2016-85, zamítl žalobu s tím, že podle něj nelze k ceně opravy ještě přičíst „rozdíl mezi původní hodnotou vozu a jeho hodnotou po opravě“, neboť by se přihlíželo ke skutečnostem, které se škodní událostí nesouvisejí. Právní závěry okresního soudu byly následně potvrzeny rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 18. 1. 2017 č. j. 25 Co 636/2016-128, podle něhož nárok žalobce na úhradu „obchodního znehodnocení vozidla není dán, neboť ten s dopravní nehodou způsobenou žalovaným přímo nesouvisí“. Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce dovolání, na jehož základě Nejvyšší soud rozsudkem ze dne 10. 11. 2017, sp. zn. 25 Cdo 2782/2017, zrušil výrok o náhradě škody spočívající v obchodním znehodnocení vozidla.

Shodu s prvopisem potvrzuje Denisa Kaňková

3. Po vrácení věci Nejvyšším soudem rozhodl okresní soud rozsudkem ze dne 12. 12. 2019, č. j. 18 C 78/2016-402 tak, že žalobci přiznal nárok na náhradu škody ve výši 44 000 Kč se zákonným úrokem z prodlení, a ve zbytku jeho nárok zamítl (výrok I.). Dále uložil žalobci povinnost zaplatit žalovanému náhradu nákladů řízení ve výši 36 582,41 Kč (výrok II.) a vedlejšímu účastníkovi na straně žalovaného, náklady řízení ve výši 1 819,50 Kč (výrok III.). Znaleckému ústavu Vysokému učení technickému v Brně – Ústavu soudního inženýrství soud přiznal za účast při dvou soudních jednáních znalečné ve výši 39 110 Kč (výrok IV.), žalobci uložil povinnost zaplatit České republice – okresnímu soudu náhradu nákladů ve výši 46 786 Kč (výrok V.) a žalovanému povinnost k náhradě nákladů České republice – okresnímu soudu ve výši 28 517 Kč (výrok VI.). O nároku MUDr. V. S. CSc. již nebylo rozsudkem okresního soudu žádným způsobem rozhodováno. Okresní soud s odkazem na výše uvedený rozsudek Nejvyššího soudu uznal základ nároku stěžovatele na vyrovnání tzv. obchodního znehodnocení vozidla, přiznal ho však v nižší částce, než stěžovatel požadoval na základě znaleckého posudku zpracovaného znaleckým ústavem Equity Solutions Appraisals s. r. o. Okresní soud si však nechal v řízení zpracovat revizní znalecký posudek od Vysokého učení technického v Brně – Ústavu soudního inženýrství, který stanovil obchodní znehodnocení vozidla v důsledku havárie na pouhých 6 % z ceny vozidla před poškozením (č. l. 216 soudního spisu), resp. na částku cca 29 000 Kč, z níž vyšel rovněž okresní soud ve svém rozsudku. Z revizního znaleckého posudku okresní soud dále dovodil, že žalobcem předložený znalecký posudek „nesplňuje příslušné požadavky kladené na znalecké posudky, jakož i způsob posouzení ocenění snížení hodnoty předmětného automobilu po provedených opravách, je naprosto nedostačující a nerelevantní“ (bod 9 odůvodnění), když „nerozlišuje mezi faktory majícími vliv na cenu vozidla a faktory majícími vliv na změnu vozidla po opravě poškození, přičemž své závěry opírá o obecný kalkulátor výpočtu škody na vozidle, jehož obecná platnost je zaměřena na konkrétní automobilový trh v USA, a nikoliv na podmínky týkající se území České republiky“. Z těchto důvodů okresní soud posoudil náklady stěžovatele na vypracování tohoto znaleckého posudku jako neúčelně vynaložené. O náhradě nákladů řízení rozhodl okresní soud toliko podle § 142 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o. s. ř.“), tak, že přiznal žalovanému, který byl v řízení úspěšnější než stěžovatel, nárok na náhradu nákladů řízení v částce 36 582,41 Kč, přičemž tato částka představuje 24,26 % z jejich celkové výše – rozdíl úspěchu vedlejšího účastníka v řízení v rozsahu 62,13 % a úspěchu stěžovatele v rozsahu 37,87 % (viz bod 49 odůvodnění). Úspěšnější než žalobce byl též vedlejší účastník na straně žalovaného, pročež mu soud přiznal náhradu nákladů řízení ve shora uvedené výši. Vzhledem k tomu, že okresní soud přiznal znaleckému ústavu Vysokému učení technickému v Brně – Ústavu soudního inženýrství za účast při soudních jednáních znalečné ve výši 39 110 Kč, a za zpracování revizního znaleckého posudku částku ve výši 42 193 Kč, rozhodl okresní soud tak, že účastníkům uložil povinnost nahradit státu náklady, které byly v předmětném řízení vynaloženy, a to toliko podle poměru výsledku řízení.
4. Proti rozsudku okresního soudu podal žalobce odvolání. Krajský soud jeho odvolání proti VI. výroku rozsudku okresního soudu napadeným usnesením odmítl (výrok I.), dále rozsudek okresního soudu změnil ve II. výroku tak, že výše náhrady nákladů řízení činí 35 029,20 Kč a ve zbytku výrok potvrdil (II. výrok), napadený III. a V. výrok rozsudku okresního soudu potvrdil (výrok III.) a rozhodl o tom, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení (výrok IV.). Odmítnutí odvolání žalobce proti VI. výroku rozsudku okresního soudu, jímž byla stanovena povinnost žalovaného k náhradě nákladů řízení státu, odůvodnil krajský soud tak, že se tento výrok stěžovatele přímo nedotýká a není způsobitelný mu přivodit újmu, pročež zde žalobce není aktivně legitimován k podání odvolání (bod 8 odůvodnění). Krajský soud se ztotožnil s okresním soudem v tom, že při určení náhrady nákladů řízení se mělo postupovat podle zásady úspěchu ve věci (§ 142 odst. 1 a 2 o. s. ř.). Krajský soud II. výrokem svého rozhodnutí pouze mírně snížil (o 1 553,21 Kč) částku, kterou měl stěžovatel zaplatit

Shodu s prvopisem potvrzuje Denisa Kaňková

vedlejšímu účastníkovi na nákladech řízení, když se neztotožnil s konkrétním postupem výpočtu nákladů řízení provedeného okresním soudem. Ve zbytku však zbylé napadené nákladové výroky rozsudku okresního soudu potvrdil.

5. Žalobce podal následně podle čl. 87 odst. 1 písm. d) Ústavy České republiky (dále jen „Ústava“) a § 72 odst. 1 písm. a) zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ústavní stížnost, kterou se domáhal zrušení napadených nákladových výroků shora uvedených soudních rozhodnutí s tvrzením, že jimi bylo porušeno jeho právo na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 30. 11. 2021, sp. zn. III ÚS 2389/20, shledal ústavní stížnost důvodnou a zrušil výroky II., III. a IV. usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 29. 4. 2020, č. j. 25 Co 79/2020 – 433, a výroky II., III. a V. rozsudku Okresního soudu Praha-západ ze dne 12. 12. 2019, č. j. 18 C 78/2016-402. Podle Ústavního soudu v posuzované věci nelze přehlížet, že stěžovateli byla rozsudkem okresního soudu (vycházejícího toliko z revizního znaleckého posudku) přiznána náhrada škody v celkové výši 44 000 Kč, když právní základ jeho nároku byl důvodný, avšak na nákladech řízení (žalovanému, státu i vedlejšímu účastníkovi) měl zaplatit v souhrnu částku ve výši 85 187,91 Kč (resp. 83 634,70 Kč podle usnesení krajského soudu). Jde o částky, které takřka dvojnásobně převyšují přiznané plnění a blíží se částce, kterou žalobce požadoval ve své žalobě jako náhradu škody za obchodní znehodnocení vozidla. Za této situace nelze akceptovat postup okresního soudu, který vůbec nezvážil použití § 142 odst. 3 o. s. ř., popř. využití moderačního oprávnění podle § 150 o. s. ř. Krajský soud pak toto pochybení nenapravit, resp. založil své rozhodnutí na argumentaci, která je ve zjevném rozporu s kogentními ustanoveními zákona. Lze tak shrnout, že stěžovatel musel v řízení o mimořádném oprávném prostředku (dovolání) nejprve „ubránit“ samotný základ svého návrhu, v dalším řízení mu pak bylo na základě revizního znaleckého posudku přiznáno částečné plnění ve výši 44 000 Kč, avšak na nákladech řízení mu byla pravomocně uložena povinnost zaplatit celkem 83 634,70 Kč. Důsledkem toho, že se stěžovatel domáhal svého zákonného a existujícího práva na náhradu škody v podobě tzv. obchodního znehodnocení vozidla (byť ve výši neodpovídající závěrům revizního znaleckého posudku) je situace, kdy „skončil“ s reálnou ztrátou takřka 40 000 Kč. V neposlední řadě, domáhal-li se žalobce mimo jiné náhrady nákladů vynaložených na zpracování znaleckého posudku (kterou mu okresní soud nepřiznal), šlo o pouhé příslušenství pohledávky, nikoliv o „další“ pohledávku se samostatným skutkovým základem.
6. Nerozhodl-li soud o některé části předmětu řízení ve věci, o níž se rozhoduje rozsudkem, učiní doplnění rovněž rozsudkem. Jestliže opomenul rozhodnout o náhradě nákladů řízení (mezi účastníky řízení nebo o nákladech státu), vydá doplňující usnesení. Provádí-li soud potřebné doplnění rozhodnutí formou usnesení, není třeba nařídit jednání. Rovněž v tomto případě musí doplňující usnesení obsahovat výrok o náhradě nákladů, které účastníkům, vedlejším účastníkům nebo státu vznikly v souvislosti s jeho vydáním, ledaže by účastníkem řízení byla jen jediná osoba. (srovnej Drápal, L., Bureš, J. a kol. Občanský soudní řád I, II Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, 1600 s., § 166).
7. S ohledem na vše výše uvedené tak byl soud I. stupně povinen o nákladech řízení rozhodovat znovu, a to o nákladech řízení před soudy všech stupňů podle § 224 odst. 3 o. s. ř. a 243g odst. 1 o. s. ř. za současné vázanosti právním názorem obsaženým v odůvodnění rozhodnutí Ústavního soudu (srovnej usnesení Ústavního soudu ze dne 14. 10. 2002, sp. zn. II. ÚS 355/02). S ohledem na to, že rozhodoval pouze o náhradě nákladů řízení, rozhodoval formou usnesení bez nařízení jednání.
8. Podle § 142 odst. 3 o. s. ř. i když měl účastník ve věci úspěch jen částečný, může mu soud přiznat plnou náhradu nákladů řízení, měl-li neúspěch v poměrně nepatrné části nebo záviselo-li rozhodnutí o výši plnění na znaleckém posudku nebo na úvaze soudu.

Shodu s prvopisem potvrzuje Denisa Kaňková

Zdejší soud tak v návaznosti na nález Ústavního soudu uzavírá, že žalobce sice měl úspěch jen částečný, avšak výše plnění (nikoli tedy spor o základ nároku) byla závislá na závěru obsaženém ve znaleckém posudku. Je zřejmé, že žalobce na počátku řízení výši uplatněného nároku neznal a jako laik ani sám přesně znát nemohl. Za účelem jejího zjištění si nechal znaleckým ústavem vypracovat posudek, jenž byl opatřen znaleckou doložkou. Udělal tak vše, co bylo v jeho silách, aby žalovanou částku co nejlépe specifikoval, a nelze mu tedy klást k tíži, pokud znalecký posudek nebyl zpracován dostatečně důkladně nebo kvalitně. Co se týče přiměřenosti výše žalované částky představující tržní znehodnocení vozidla 95 000 Kč, dospěl zdejší soud, stejně jako soud Ústavní, k závěru, že žalobce neuplatňoval zjevně nepřiměřenou částku. K tomu soud doplňuje, že, jak již bylo uvedeno výše, žalobce vycházel ze znaleckého posudku opatřeného znaleckou doložkou, zároveň pokud se porovná výše požadované částky 95 000 Kč s nakonec přisouzenou částkou 29 000 Kč a s přihlédnutím ke všem okolnostem případu, nelze uzavřít jinak, že uplatňovaná částka nebyla zjevně nepřiměřená.

9. Zároveň je třeba vycházet z ustálené judikatury Ústavního soudu, podle které závisí-li rozhodnutí o výši plnění na znaleckém posudku, rozhodující pro určení výše odměny advokáta není výše skutečně přisouzeného nároku, nýbrž soud vychází ze žalobcem původně požadované částky (srovnej nález Ústavního soudu ze dne 21. 4. 2011, sp. zn. II. ÚS 2388/10).
10. Podle § 93 odst. 3 věta první o. s. ř. v řízení má vedlejší účastník stejná práva a povinnosti jako účastník.
11. Vzhledem k tomu, že vedlejší účastník má stejná práva a povinnosti jako účastník řízení, má též právo na náhradu nákladů řízení, jestliže jím podporovaný účastník ve sporu zvítězil, a je povinen vedle účastníka, jemuž ve sporu pomáhal, zaplatit (společně a nerozdílně) náhradu nákladů řízení vítěznému účastníku. (srovnej Drápal, L., Bureš, J. a kol. Občanský soudní řád I, II Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, 1600 s., § 93).
12. O náhradě nákladů řízení proto rozhodl soud podle § 142 odst. 3 o. s. ř. ve spojení s § 243g odst. 1 o. s. ř. tak, že přiznal žalobci, jenž byl v řízení co do základu nároku zcela úspěšný, nárok na plnou náhradu nákladů řízení v částce 186 349,40 Kč.
13. Tyto náklady sestávají ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 5 810 Kč za návrh na zahájení řízení, 5 810 Kč za odvolání ze dne 6. 10. 2016, 10 000 Kč za dovolání ze dne 26. 4. 2017, a z nákladů zastoupení advokátem, kterému náleží odměna stanovená dle § 6 odst. 1 a § 7 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, (dále jen „a. t.“) z tarifní hodnoty ve výši 116 200 Kč sestávající z částky 5 780 Kč za každý z dvaceti úkonů uvedených v § 11 odst. 1 písm. a), d), g) a k) a. t. (příprava a převzetí zastoupení, předžalobní upomínka, žaloba, vyjádření ze dne 17. 6. 2016, účast na jednání dne 21. 7. 2016, vyjádření ze dne 21. 8. 2016, účast na jednání dne 23. 8. 2016, odvolání ze dne 6. 10. 2016, účast na jednání před odvolacím soudem dne 18. 1. 2017, dovolání ze dne 26. 4. 2017, účast na jednání dne 28. 11. 2017, vyjádření ze dne 11. 12. 2017, vyjádření ze dne 20. 11. 2018, účast na jednání dne 12. 9. 2019 přesahující 2 hodiny, vyjádření ze dne 11. 10. 2019, účast na jednání dne 7. 11. 2019 přesahující 4 hodiny, účast na jednání dne 12. 12. 2019), z částky 2 890 Kč za jeden úkon uvedený v § 11 odst. 2 písm. f) a. t. (účast na vyhlášení rozsudku dne 25. 8. 2016) a jeden úkon uvedený v § 11 odst. 2 písm. a) a. t. (jednoduchá výzva k plnění), z částky 4 460 Kč za jeden úkon uvedený v § 11 odst. 1 písm. k) a. t. (odvolání ze dne 27. 1. 2020) a z částky 3 100 Kč za jeden úkon uvedený v § 11 odst. 1 písm. d) a. t. (ústavní stížnost) z tarifní hodnoty dle § 9 odst. 4 písm. e) a. t. ve výši 50 000 Kč, to vše včetně dvaceti čtyř paušálních náhrad výdajů po 300 Kč dle § 13 odst. 4 a. t., a daně z přidané hodnoty ve výši 21 % z částky 136 140 Kč. Lhůtu k zaplacení náhrady nákladů řízení soud stanovil podle § 160 odst. 1 o. s. ř. třídní s povinností plnit k rukám advokáta (§ 149 odst. 1 o. s. ř.).

Shodu s prvopisem potvrzuje Denisa Kaňoková

14. Soud nepřiznal žalobci náhradu nákladů za vyjádření ze dne 27. 9. 2019, kterým žalobce doplnil vyjádření znaleckého ústavu Equity Solutions Appraisals s.r.o. k reviznímu znaleckému posudku. K tomuto doplnění byl žalobce vyzván soudem při jednání dne 12. 9. 2019. Zároveň však byl vyzván k vyjádření se k reviznímu znaleckému posudku a předložení seznamu předběžných otázek pro znalecký ústav, což žalobce učinil podáním ze dne 11. 10. 2019 a za toto podání soud žalobci přiznal náhradu nákladů v plné výši. Skutečnost, že žalobce rozdělil svá vyjádření k téže výzvě soudu do dvou podání, byla volba žalobce, která ale nemůže mít za následek přiznání náhrady nákladů za obě tato podání.
15. Soud nepřiznal žalobci také náhradu nákladů za písemně vyhotovený závěrečný návrh ze dne 3. 12. 2019, neboť v tomto podání žalobce toliko shrnul průběh řízení a nejednalo se o podání ve věci samé (viz též usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 27. 5. 1999, sp. zn. 8 To 59/99).
16. Dále soud žalobci nepřiznal ani náhradu nákladů za odvolání podané do usnesení o přiznání znaleckého. Podle § 142 odst. 1 o. s. ř. má žalobce nárok pouze na náhradu těch nákladů, které byly vynaloženy účelně. Jelikož v odvolacím řízení ohledně výše přiznaného znaleckého žalobce nebyl úspěšný, nelze považovat odvolání žalobce ze dne 8. 10. 2018 v této dílčí fázi řízení za účelně vynaložený úkon.
17. Výrokem II. tohoto usnesení pak soud rozhodl v souladu s § 148 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., o.s.ř. o povinnosti k náhradě nákladů řízení vůči České republice – Okresnímu soudu Praha-západ. Jak soud již odůvodnil výše, s ohledem na to, že žalobce byl ve věci co do základu nároku zcela úspěšný, uložil tuto povinnost společně a nerozdílně žalovanému a vedlejšímu účastníku. Náklady státu se stávají ze znaleckého přiznaného znaleckému ústavu Vysokému učení technickému v Brně – Ústavu soudního inženýrství, a to ve výši 42 193 Kč na základě usnesení zdejšího soudu ze dne 11. 9. 2018 č. j. 18 C 78/2016-273 ve spojení s usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 28. 12. 2018 č. j. 25 Co 333/2018-291, které nabylo právní moci dne 6. 2. 2019 a dále ve výši 39 110 Kč na základě výroku IV. rozsudku zdejšího soudu ze dne 12. 12. 2019 č. j. 18 C 78/2016-402, který nabyl právní moci dne 29. 1. 2020.
18. Žalovaný a vedlejší účastník na straně žalovaného zaplatili na základě usnesení zdejšího soudu ze dne 1. 12. 2017 č. j. 18 C 78/2016-170 zálohu na náklady důkazu znaleckým posudkem v celkové výši 6 000 Kč. Na základě pravomocného výroku VI. rozsudku zdejšího soudu ze dne 12. 12. 2019 č. j. 18 C 78/2016-402, který nabyl právní moci dne 15. 6. 2020, byla vedlejší účastníkem na náhradu nákladů řízení zaplacená na účet zdejšího soudu částka 28 517 Kč.
19. Výše nákladů řízení, které dosud nebyly účastníky zaplacené a které platil stát, tedy činí 46 786 Kč. Lhůtu k zaplacení soud stanovil podle § 160 odst. 1 o. s. ř. jako třídenní.

Poučení:

Proti tomuto usnesení je možno podat odvolání do 15 dnů ode dne jeho doručení ke Krajskému soudu v Praze prostřednictvím Okresního soudu Praha-západ.

Praha 21. února 2022

Mgr. Ing. Adéla Kohoutová, v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje Denisa Kaňková